

Vadmacska Budapesten

Ismert, hogy egyre több állatfaj jelenik meg nagyvárosainkban és közvetlen környékükön, nem zavartatva magukat az ember közelségétől. Az viszont, hogy Budapest erdeiben, a lakott területtől mindössze pár száz méterre vadmacskával találkozhatunk, még a több évtizedes helyi tapasztalattal rendelkező erdész kollégákat is meglepte.

Tavaly december elején a Pílisi Parkerdő Zrt. Budapesti Erdészetiének kerületvezető erdésze, *Jorzsis Miklós* a reggeli ellenőrzéskor meglepődve tapasztalta, hogy a Hárs-hegyen elhelyezett láda-

váltak, ilyenek – csak a gerincesek közül párat említve – a rágcslók, a denevérek, az énekes madarak, vagy például a nyest. Számos, zavarást már kevésbé tűrő, nagyobbacska ragadozó faj is – a potenciális zsákmány fajait követve – belátogat vagy akár be is költözik a városokba vagy azok peremterületeire (pl. róka, vándorsólyom, uhu). Budapest közvetlen közelében azonban még nem bizonyították vadmacska előfordulását korábban.

Mi változott, hogy egy régi, jól bevált technikával, mint a ládacsapdázás, ilyen újszerű információhoz jutottunk?

csapdában a várt róka helyett egy mérgesen fújó, támadásra kész macska lapul. Tüzetes szemrevételezés után valószínűsítővé vált, hogy a foglyul ejtett állat egy vadmacska. Miután szőrmintát vettünk és elkészítettük a fotódokumentációt, a macska a lehető legrövidebb időn belül visszanyerte szabadságát.

Később a fénykép és videofelvételek, valamint a szőrmintából kinyerhető DNS genetikai elemzéséből nyert adatok alapján a gödöllői Szent István Egyetem Vadvilág Megőrzési Intézetének szakemberei megállapították, hogy a terepi feltételezés megállta helyét, valóban vadmacska és nem elkóborolt, kivadult házimacska volt a befogott egyed.

A Budapesten és több kis- és nagyvárosunkban rendszeresen előforduló, sokszor a lakott területet el sem hagyó vaddisznó mára megszokott – noha el nem fogadott – jelenség. Sok más, a zavarást többé-kevésbé jól tűrő állatfaj is alkalmazkodott az ember közelségéhez, és városaink megszokott lakóivá

vel, a Budapesti Erdészet már 2008 óta örökzöld jelleggel kezeli az erdőket. A budai oldal erdőterületének vegyes képét a termőhelyi adottságok határozzák meg. Változóan, de átlagosan közepesen humid adottságok mellett (a kocsánytalan tölgyes és a gyertyános-tölgyes klíma aránya összesen 88%) döntően sekély (39%) és középmeley (49%) rendzinák (45%) és különböző barna erdőtalajok (42%) alakultak ki, amelyen nagyon vegyes az erdőállomány. A faállománytípusok megoszlásban a kocsánytalan tölgyesek (35%) mellett nagy a részesedésük az egyéb keménylombos állományoknak (25%) és a cse-reseknek (12%), de találkozunk fenyvesekkel (9%), molyhos tölgyesekkel (5%) és bükkösökkel is (3%).

Ezen – a már önmagában is színes élőhelyen – a mozaikos, egyszerre csak kis területeket érintő, folyamatos erdőborítást biztosító erdőgazdálkodás számos értékes (köztük védett és fokozottan védett) fajnak is menedéket tud nyújtani még a város közvetlen közelében is, ahol becslések szerint az erdők emberi igénybevétele mintegy évi 10 millió látogatói nap.

A vadmacska hárs-hegyi megjelenése megerősített minket abban, hogy helyénvaló az alkalmazott erdőkezelési mód, ami az erdő közjóléti szerepének erősítése mellett a védelmi - közte kiemelkedően a természetvédelmi - funkciójának ellátását is messzemenőig elősegíti. Reméljük, hogy a több millió ember szeme előtt lezajló folyamat, a városi erdők biodiverzitásának növelése, emeli az erdészek és tevékenységük társadalmi elfogadottságát és megbecsülését!

Kovács Ferenc

erdőgondok, Pílisi Parkerdő Zrt.
Budapesti Erdészet

A válasz nem a csapdázásban keresendő, hanem a faj elterjedésében, az egyedek élő- és megjelenési helyeiben.

Budapest közigazgatási területén és az ehhez szorosan kapcsolódó területeken – többek közt a Hárs-hegyen is – a Pro Silva elvek fokozatos bevezetésé-

Az MTA Erdészeti Tudományos Bizottsága 2014. október 13-án, Budapesten tartotta alakuló ülését. A *Németh Tamás* akadémikus, agrárostály-elnök vezette ülésen megválasztották a bizottság tisztségviselőit és tagjait.

Elnök: Rédei Károly DSc.

Alelnökök: Faragó Sándor DSc., Lakatos Ferenc CSc., Tolvaj László DSc.

Titkár: Bordács Sándor Csc.

A bizottság akadémikus tagjai: Solymos Rezső, az MTA rendes tagja, Mátyás Csaba, az MTA rendes tagja.

A bizottság további tagjai: Albert Levente CSc., Alpár Tibor László PhD., Bartha Dénes DSc., Bidló András PhD., Borovics Attila PhD., Csóka György CSc., Divós Ferenc CSc., Führer Ernő CSc., Kovács Jenő DSc., Marosvölgyi Béla DSc., Molnár Sándor DSc., Nagy Emil DSc., Náhlik András PhD., Schiberna Endre PhD., Takács Péter CSc., Winkler András DSc.

A bizottság társult akadémikus tagjai: Balázs Sándor, Dudits Dénes, Németh Tamás, Neményi Miklós.

A bizottság mandátuma 3 évre szól, s egyik kiemelt feladatának az erdészeti gyakorlattal az eddigieknél is szorosabb együttgondolkodást tekinti. A bizottság első munkaülését várhatóan december elején tartja.

Dr. Rédei Károly, MTA